

Psixotrop maddələr haqqında həqiqət

Son dövrlər yeniyetmə və gənclərin eyləncə məqsədi ilə narkotik tərkibli dərmanları qəbul etməsi ciddi problemdir. Arasdırmalar göstərir ki, yeniyetmələr qadağan edilmiş narkotik vasiyalərlə nisbətən psixotrop dərmanların sui-istifadəsinə daha çox meyli edirlər. Bir çox yeniyetmələr hesab edirlər ki, dərmanlar təhlükəsizdir cünki onlar hekimlər tərəfindən təyin olunur. Lakin bilməliyik ki, onlar müalicə məqsədi ilə istifadə olunmadıqda və ya həkim təyinatı olmadan özünü müalicə və ya rahatlaşmaq üçün istifadə olunduqda narkotik kimi asılılıq yarada bilər.

Dərman vasiyalərləndən sui-istifadə sağlamlıq üçün çox ciddi təhlükə yaradır. Ona görə dərmanlar həkim təyinatı və nəzarəti ilə qəbul olunmalıdır. Hətta bu halda belə asılılıq və ya digər problemlərin qarşısını almaq üçün onların istifadəsinə nəzərət lazımdır. Bir çox həb oxşar tərkibli ola bilər və əger bilmirsizse həb nə üçündür və ya sizə həkim tərəfindən yazılılmayıbsa dərmanı qəbul etmək çox təhlükəlidir. Hər bir insanın orqanızında baş verən fərdi proseslər görə dərmanlara müxtəlif reaksiyaları var. Bir insana faydalı olan dərman vasiyalı digər insan üçün təhlükəli hətta ölümçül ola bilər.

Yalnız həkim təyinatı üzrə tövsiyə edilən dərmanları qəbul etmək təhlükəsizdir!

Tibbi preparatlar barədə nəyi bilmirsiniz?

Psixotrop dərmanların asılılıq yaratması səbəbi ilə, onlardan bir çoxu artıq ağır narkotiklərlə eyni təsirə malik kateqoriyaya aid edilmişdir. Qadağan olmuş narkotik maddələrin çoxu bir vaxtlar hekimlər və ya psixologlar tərəfindən xəstələrmüalicə məqsədilə təyin olunub, lakin onların sui-istifadəsivə məhv-edici təsiri müəyyən olduqdan sonra onların dövriyyəsi qadağan olunmuşdur.

Psixotrop dərman vasiyalərinin sui-istifadəsi qanunsuz yolla istehsal olunan narkotik maddələrin qəbulundan daha təhlükeli ola bilər. Həkimlərin təyin etdiyi sünü şəkildə istehsal edilmiş bəzi sintetik preparatlar asırı dozada qəbul olunduqda ölüm riskini daha da artırır. Son beş il ərzində dünya üzrə belə nəticələnen ölüm faktlarının sayı iki dəfə artmışdır. Bilməliyik ki, psixotrop dərman preparatlarının həkimlərin təyin olmadan qəbulu, satılması narkotik ticarətin bir başqa formasıdır və heroin, kokain digər ağır narkotiklərin satış kimi qeyri qanunidir və eyni zamanda cinayət məsuliyyətinə cəlb olunma ilə nəticələnə bilər.

Qəbul olunan depressantların dərhal nəticəsi

Depressantların dərhal təsiri bunlardır

- Beyin fəaliyyətini zəiflədir
- Aşağı təzyiq
- Çəşçinliq
- Baş dönəməsi
- Qızdırma
- Görme pozulması
- Hərəkət pozulması
- Nəbz və tənəffüsün zəifləməsi
- Zəif konsentrasiya
- Ümumi zəiflik
- Qarışq nitq
- Təmbəllik
- Depressiya
- Asılılıq

Daha böyük dozada qəbul olunan psixotrop maddələr yaddaşın, nitq qabiliyyətinin pozulmasına, dərin depresiyalara və hətta intihara səbəb ola bilər. Bəzi insanlar da isə gözənilənilən effektin tam əksini aqressivlik, həyəcan və əsəbilik olur. Sakitləşmək üçün istifadə olunan alkoqollu içkilərlə sedativ preparatların birgə qəbulu da ölümle nəticələnə bilər.

Psixotrop dərmanların uzunmüddətli istifadəsinin təsiri

Depresantların orqanizmdə qəbul olunması çox sürətli inkişaf edə bilər və insanın eyni effekti almaq üçün daha çox dozaya ehtiyacı olur. Sakitləşmək və rahatlaşmaq üçün də dərmanlardan istifadə edən insan əgər yüksək doza qəbul edərsə, onun nəticəsi koma və ya ölüm ola bilər. Uzunmüddətli depressantların qəbul edilməsi depressiyaya, yuxu pozulmasına, xroniki zəifliyə, tənəffüs çətinliyinə, cinsi zəifliyə gətirib çıxara bilər. Narkotik maddələrin bir çoxundan fəqli olaraq antidepressantları tərtibmək çox çətin olur və bəzi həllarda ölümle nəticələnir. Bu maddələr qanda şəkerin yüksələşməsinə, çəkinin artmasına və şəker xəstəliyinə gətirib çıxara bilər (elə həllar olub ki, çəki 40 kiloya qədər çoxalıb).

Aparılan araşdırmağa görə son 4 il ərzində "antipsixotik" dərmanların (antidepressant növü) həkim nəzarəti olmadan qəbulu ərkək problemləri, boğulma, intihar kimi hadisələrin səbəbi olmuşdur.